

İnhisar beyiyeleri üçte birlerinin harb mâlûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair olan 1485 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/138)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-1853, 6/584

17 . II . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

İnhisar beyiyeleri üçte birlerinin harb mâlûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 1485 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 29 . I . 1951 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Adnan Menderes

GEREKÇE

1. İnhisar beyiyeleri üçte birlerinin harb mâlûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevzii hakkındaki 1485 sayılı Kanunun 4 ncü maddesi gereğince; her sene beyiye üçtebirleri tutarı yarısını terfih zammı nispetinde harb mâlûllerine tevzii gerekmektedir. Terfi zamlarını gösterir 551 sayılı Kanun ise 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 133 ncü maddesiyle kaldırılmış olduğundan tevziat şeklinin yeniden tesbiti lâzımgelmektedir. Terfi zamları yerine yeni Emekli Kanununun 14 ncü maddesiyle (Harb mâlûllüğü zammı) diye yeni bir esas kabul edilmiş ise de tevziatın bu harb mâlûllüğü zammı nispetinde yapılması halinde eski şekle nazaran mâlûl erlerin bu tevziattan zarar görecekleri bilhassa anlaşıldığından şimdiye kadar yapılan nispete uygun bir tevziatın yapılması esas alınarak 5 ve 6 ncı dereceden harb mâlûlü olan erlere verilecek hisse (1) itibar edilerek dördüncü dereceden mâlûl erlere (2), üçüncü dereceden mâlûl olanlara (3) ikinci dereceden mâlûl olanlara (4), birinci dereceden mâlûl olanlara (5);

Subaylardan altıncı dereceden mâlûl olanlara (4), beşinci dereceden mâlûl olanlara (5), dördüncü dereceden mâlûl olanlara (6), üçüncü dereceden mâlûl olanlara (7), ikinci dereceden mâlûl olanlara (9), birinci dereceden mâlûl olanlara (10) ;

Misli olarak tevziatın yapılması daha uygun görülmektedir.

2. 1485 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine ek 4381 sayılı Kanun gereğince, harb mâlûllerinden ölenlerin son sene hisselerine isabet eden miktarın beş misli mütaakıp senedeki beyiye üçte birlerinin mâlûllere ait kısmından mahsub edilmek ve bir defaya mahsus olmak üzere ölen subay ve erlerin 1683 sayılı Kanunun 48 ncı maddesinde yazılı yetimlerine ikramiye verilir diye yazılı bulunmakta ise de 1683 sayılı Kanunun, 1 Ocak 1950 tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanunla kaldırılmış olduğundan, (4383 sayılı Kanunun 1 ncı maddesinde yazılı 1683 sayılı Kanunun 48 ncı maddesi) ibaresi yerine aynı hükmü taşıyan (5434 sayılı Kanunun 67 ncı maddesi) ibaresinin yazılması suretiyle 1485 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin değiştirilmesi gerekmele ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/138

Karar No. 11

2 . III . 1951

Yüksek Başkanlığa

İnhisar beyiyeleri üçte birlerinin harb mâ-lûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 1485 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin de-ğiştirilmesi hakkında Millî Savunma Bakan-lığına hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 29 . I . 1951 tarihli toplantısında Yüksek Meclise su-nulması kararlaştırılan ve 19 . II . 1951 tarih-inde Komisyonumuza havale buyurulan Kanun tasa-rısı 1.III.1951 ve 2.III.1951 tarihlerinde Millî Savunma Bakanı ve Maliye ve Millî Savunma Bakanlıkları mümessilleri huzuriyle müzakere edildi.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli San-dığı Kanunu mâlûl ve şehit yetimlerine bütün beyiyesi yüzde birlerinin tevziini âmir olan 1485 sayılı Kanuna esas ittihaz edilen 551 sayılı Kanunu yürürlükten kaldırmış ve bundan sonra tevziin ne gibi bir esasa dayanarak tevzi edile-ceği müphem kalmıştır.

Bu boşluğu doldurmak üzere bir kanunun tedvinine ihtiyaç hâsıl olmuştur.

Millî Savunma Bakanlığının getirmiş olduğu

kanun tasarısının maksadı kolaylıkla ifade edecek şekilde sarahati muhtevi olmadığı görülerek Millî Savunma Bakanının da tasviplerine dayanarak madde ekli hale ifrağ edilmiştir. Yüksek Meclise yeğlik ve ivedilikle görüşülmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

Millî Savunma Ko. Baş. Bu Rapor Sözcüsü
Kocaeli Seyhan
S. Önhon S. Tekelioğlu
Kâtip
Niğde Bolu Denizli
H. N. Yurdakul F. Belen F. Karabudak
Diyarbakır Eskişehir İçel
Y. K. Aktuğ A. F. Cebesoy C. Ramazanoğlu
İsparta İstanbul Kars
I. Aksu S. Yaver H. Tuğaç
Kastamonu Kayseri Konya
G. Deniz İ. Berkok Z. Barlas
Kütahya Rize Sivas
B. Besin K. Balta B. Taner
Trabzon
N. Altuğ

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Inhisar beyiyeleri üçtebirlerinin harb mâlûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 1485 sayılı Kanununun 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — İnhisar beyiyeleri üçtebirlerinin harb mâlûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevzii hakkında 1485 sayılı Kanununun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 4. — Her sene beyiye üçtebirleri tutarının yarısı altıncı ve 5 nci dereceden harb mâlûlü erlere verilecek hisse (1) itibar edilecek;

Dördüncü dereceden mâlûl erlere,	2
Üçüncü » » »	3
İkinci » » »	4
Birinci » » »	5
Subaylardan:	
Altıncı dereceden mâlûl olanlara ;	4
Beşinci » » »	5
Dördüncü » » »	6
Üçüncü » » »	7
İkinci » » »	9
Birinci » » »	10

Misli olarak harb mâlûllerine, yarısı da şehit yetimlerine müsavat üzeredir. Şehitlerin kanunen maaşa hak kazananları bu kanun mucibince «şehit yetimleri» sayılmıştır. Bunlardan kadınlara evlenmelerine, erkeklere 20 yaşına varmalarına, tahsilde iseler, tahsillerini bitirmelerine kadar verilir.

Her sene toplanan paralar o sene mevcut olanlara aittir.

Şu kadar ki; vefat eden harb mâlûlünün son senede hisselerine isabet eden miktarın beş misli, mütaakıp senedeki beyiye üçtebirlerinin mâlûllere ait kısmından mahsup edilmek ve bir defalık olmak üzere ölen subay, askerî memur gedikli subay, gedikli erbaş ve erlerin 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 67 nci maddesinde gösterilen yetimlerine ikramiye olarak verilir.

Ancak; bu ikramiyeler 1943 yılında taayyün eden miktarların iki mislini geçemez.

MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Inhisar Beyiyeleri üçte birlerinin harb mâlûllerine ve şehit yetimlerine tahsis ve tevziine dair 1485 sayılı Kanununun 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1 — 1485 sayılı Kanununun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4 — Her sene bütün beyiye üçte birleri tutarının yarısı 1950 yılına kadar beyiyelerin tevziinde tatbik olunan esaslara göre harb mâlûllerine, diğer yarısı da şehit yetimlerine müsavat üzere dağıtılır. Şehitlerin kanunen maaşa hak kazananları bu kanun mucibince «Şehit yetimleri» sayılmıştır.

Bunlardan kadınlara evlenmelerine, erkeklere yirmi yaşına varmalarına, tahsilde iseler tahsillerini bitirmelerine kadar verilir.

Her sene toplanan paralar o sene mevcut olanlara aittir. Ve dağıtılması hayat kaydıyledir.

Şu kadar ki, vefat eden harb mâlûllerinin son senede hisselerine isabet eden miktarın beş misli mütaakıp senedeki beyiye üçte birlerinin mâlûllere ait kısmından mahsup edilmek ve bir defalık olmak üzere ölen subay, askerî memur, gedikli subay ve gedikli erbaş ve erlerin 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 67 nci maddesinde gösterilen yetimlerine ikramiye olarak verilir.

MADDE 2. — 4381 sayılı Kanunun hükmü yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Millî Savunma ve Maliye Bakanları yürütür:

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>A. Menderes</i>	Başbakan Yardımcısı
	<i>S. Ağaoğlu</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>F. L. Karaosmanoğlu</i>	<i>H. Özyörük</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>Refik Ş. İnce</i>	
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>F. Köprülü</i>	<i>H. Polatkan</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>T. İleri</i>	<i>K. Zeytinoğlu</i>
Ekö. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>Z. H. Velibeşe</i>	<i>Dr. Ekrem H. Üstündağ</i>
G. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>N. Özsan</i>	
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>S. Kurtbek</i>	<i>H. Köymen</i>
	İşletmeler Bakanı
	<i>M. Ete</i>

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Millî Savunma Bakanı yürütür.